

Waterlands Archief

Lijst van in de archieven van het
Waterlands Archief aanwezige
documenten betreffende de

Tweede Wereldoorlog

Deze lijst pretendeert niet volledig te zijn;
het is een opsomming van bronnen voor
zover deze bij ons bekend is
en kan altijd aangevuld worden.

De blauwe nummers werken als links naar
de archiefinventarissen.

Purmerend
2020
©Waterlands Archief

Inhoud:

Oorlogsbronnen aanwezig in:

Overheidsarchieven

Gemeentearchieven p. 3

Polder- en waterschapsarchieven p. 31

Niet-overheidsarchieven

Algemene collecties en verzamelingen p. 33

Bedrijven en bedrijfsorganisaties p. 34

Families en personen p. 35

Kerken p. 36

Verenigingen en stichtingen p. 37

Bibliotheek p. 39

Documentatie p. 41

Overheidsarchieven

GEMEENTE ARCHIEVEN

0138 Archief Gemeente Beemster, 1920-1969

- [42-1.](#) Bekendmaking van Militaire Inundaties van de Vesting Holland en instructie over de staat van beleg om het fort Spijkerboor, 1939

- [42-2.](#) Bekendmaking van de bezetting van Nederland en oproep van de burgemeester aan de bevolking om kalm te blijven, 12-05-1940

- [57.](#) Zuidoostbeemster - Middenweg, 122 en 123, door inundatie beschadigde woning. Aankoop niet doorgegaan

- [100.](#) Zuidoostbeemster - Zuiderpad; Objectdossier herbouw van door oorlogsschade vernielde dubbele arbeiderswoning De gemeente neemt de herbouwplicht van P. Bakker Lzn over. De woning is een compensatie voor de vernielde woning Hobrederweg 18.

- [149.](#) Bewaking van het bevolkingsregister, distributiedienst, arbeidsbureau, radio opslagplaatsen, 1944. Levering en in beslagname van brandstoffen, 1944.

- [164.](#) Inlijvingslijsten voor de dienstplicht, 1939 – 1944

- [165.](#) Verschillende stukken uit bezettingstijd, 1940 - 1945

- [290.](#) Functionarissen tijdens de bezetting, 1941-1945.

- [318.](#) Luchtbeschermingsdienst, arbeidsvoorwaarden en overeenkomsten personeel, 1938-1944.

- [319.](#) Luchtbeschermingsdienst, personeel van de torenwacht, 1938-1944.

- [320.](#) Luchtbeschermingsdienst, wachtroosters en rapporten van de torenwacht, 1938-1944.
N.B. Bevatten waarnemingen van overvliegende vliegtuigen.

- [321.](#) Luchtbeschermingsplan en organisatie luchtbeschermingsdienst, 1938-1944.

- [447.](#) Registratie van (Joodse) vluchtelingen en vreemdelingen, 1933-1941.

- [462.](#) Graven van militairen en oorlogsslachtoffers in de Beemster, 1946-1973.

- [506.](#) Voedselvoorziening:
Deelname in de regeling centrale keuken Oudendijk, 1942-1952.
Kweken planten en gewassen in opdracht van de gemeente, 1942-1945, 1942-1952.
- [535.](#) Huur barakken bij Fort Benoorden Purmerend van het ministerie van Oorlog t.b.v. huisvesting inwoners van de Beemster, niet doorgestaan, 1948-1950
- [538.](#) Vordering van woningen van geïnterneerde N.S.B.-ers t.b.v. huisvesting inwoners, 1945.
- [540.](#) Huisvesting geëvacueerde burgerbevolking in "vluchtoord Beemster", 1939 – 1940.
- [541.](#) Huisvesting geëvacueerde burgerbevolking in "vluchtoord Beemster", correspondentie met diverse instanties, 1939-1940.
- [543.](#) Aan de oorlog gerelateerde voorvallen, 1940 – 1945.
- [563.](#) Inbeslagname (inlevering) van radio (ontvangst) toestellen, 1943-1948.
- [683.](#) Arbeidsdienstplichtigen, 1942-1944.
- [684.](#) Arbeidsdienst, uitstel en vervroeging, 1942-1944.
- [685.](#) Arbeidsdienstplichtigen, vergoeding wegens kostwinnerschap, 1941-1944.
- [686.](#) Arbeidsdienst, vrijwillige dienstneming, 1941-1942.
- [707.](#) Oorlogs- en bezettingschade, 1940 – 1951.
- [708.](#) Oorlogsschade, schade door inundatie en evacuatie van bewoners en vee, 1940.
- [709.](#) Oorlogs- en bezettingsschade: aangemeld en vergoed op grond van de "Vergütungsanträge für reguläre Leistungen, Verordnung" 16-07-1940. door de Duitse troepen, 1940 – 1945.
- [710.](#) Hulpverlening aan Rotterdam door het inzamelen en toezenden van beddengoed, dekens matrassen en kleding, 1940 – 1941.
- [711.](#) Evacuatie capaciteit Beemster, bij rampen en oorlog, 1951-1960.
- [714.](#) Zorg voor politieke delinquenten (N.S.B.) **niet openbaar**, 1946-1950.
- [749.](#) Opgave van volksduitse-joodse kinderen aan de autoriteiten, 1941-1942.

- [750.](#) Het wel of niet toelaten van N.S.B.- en rijks Duitse kinderen op scholen, 1945.
- [761.](#) Verhouding tot de Duitse bezetting en voorschriften van de Duitse bezetter op scholen, 1940-1943.
- [786.](#) Oorlogsschade Rooms Katholieke lagere school te Westbeemster, door bominslag, 1941-1950.
- [801.](#) U.L.O. school Midden Beemster, tijdelijke verwijdering leerling Jan Moerbeek, i.v.m. het gebruik van het woord N.S.B.-er als synoniem voor verrader, 1941.
- [813.](#) Tweede Wereldoorlog verslaglegging van voorvallen en schade aan het ministerie van Oorlog en Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, 1947.
- [827.](#) Oorlogsmonument Beemster: onthulling op 4 juli 1945, verplaatsing in 1970 (niet doorgegaan), 1945, 1970
- [904.](#) (NIET OPENBAAR) Niet-joods verklaring politiepersoneel en onderzoek door de zuiveringscommissie na de oorlog, 1941 - 1945
- [910.](#) Arbeidsbemiddeling naar Duitsland, 1940-1944.
- [933.](#) Identiteitsbewijzen, geldigheidsduur 1 jaar, 1941-1944.
- [962.](#) Verwijdering bom of magnetische mijn naast de Zuiderweg, 1958.
- [1006.](#) Erelijst (namenlijst) van verzetsmensen en hen die voor het Vaderland zijn gevallen, 1946-ca.1965.

[1139](#) Archief Gemeente Beemster, 1970 – 1990

- [4377.](#) Stukken betreffende het verzoek van C. Roet om de datum, 8 mei 1945, vermeld op de gedenksteen van het oorlogsmonument op het Landje te wijzigen in 5 mei 1945, 1988.

[0086](#) Archief Dorps- en gemeentebesturen Beets, Oudendijk en Schardam; Gemeente Beets, 1934-1970

- [721.](#) Stukken met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog, 1940-1945.

0668 Archief Gemeente Broek in Waterland 1926-1960

N.B. de beschrijvingen in de inventaris zijn te algemeen om verdere specifieke oorlogsstukken te onderscheiden.

- [49.](#) Voedselvoorziening gemeenschappelijke regeling voor een Centrale keuken met Monnickendam, 1944
- [66.](#) Luchtbeschermingsdienst, gemeentelijke dienst en deelname aan de regionale luchtbeschermingsdienst Waterland.
- [224.](#) Register van ingekomen en verzonden stukken.
- [490.](#) Stukken van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten (NSB) betreffende aantekeningen en losse stukken in Broek in Waterland.

0658 Archief Gemeente Edam, 1930–1945 en 1946

- [28.](#) Dossier inzake de "in ruste verklaring" (tijdelijke buitenwerking stellen) van de raad door de "Rijkscommissaris van de bezette gebieden", 1941.
- [29.](#) Dossier inzake het instellen van een tijdelijke raad tot aan de verkiezing na de oorlog 1945.
- [32.](#) Stukken betreffende de benoeming en de installatie van burgemeester van Baak, 1944.
- [160.](#) Tewerkstelling en terugvoering in krijgsgevangenschap van het personeel, 1942-1945.
- [161.](#) Ondergedoken ambtenaren tijdens de oorlog en de "zuivering" van het ambtenarencorps ná de oorlog, 1944-1946
- [177.](#) Relletjes ontstaan naar aanleiding van het aanplakken door de NSB van biljetten te Volendam, 1941-1942.
- [185.](#) Stukken betreffende de registratie van en de beperkende maatregelen ten aanzien van joden alsmede een vergoeding voor de gemeente in de kosten van ontruiming van de door hen achtergelaten woningen, 1941-1943.
- [190.](#) Stukken betreffende de eisen aan foto's op persoonsbewijzen en een ontheffing voor het dragen van Volendammer kappen en mutsen op die foto's, 1941.
- [192.](#) Stukken betreffende het herstel van het bevolkingsregister na beschadiging hiervan door het verzet, 1944-1946.

- [213.](#) Stukken betreffende de voorbereiding en evacuatie van de bewoners van de gemeente Hoogland naar Edam, 1939-1942.
- [214.](#) Alarmering van de bevolking bij luchtaanvallen, 1939-1944.
- [215.](#) Opgaven van evacués en vluchtelingen in de gemeente, 1940, 1944-1946.
- [216.](#) Meldingen en opgaven van oorlogsschade, 1943-1945.
- [253.](#) Brief van de Fokker vliegtuigfabriek inzake de vordering van een woning, Jonkerlaantje 34, van de joodse bewoner t.b.v. hun bedrijfsleider, 1942.
- [255.](#) Dossier inzake de beslaglegging op de gebouwen en inventaris van de Fokker vliegtuigfabriek aan de Baandervesting, 1944-1945.
- [275.](#) Stukken betreffende de oproepen voor de "Opbouwdienst" (dienstplicht voor gedemobiliseerde militairen) en de vordering van woningen t.b.v. de huisvesting van de dienst, 1940-1941.
- [276.](#) Stukken betreffende oproepen en aanmeldingen voor de "Nederlandsche Arbeidsdienst" (een werkplicht in plaats van de militaire dienstplicht), 1940-1943).
- [278.](#) Stukken betreffende opgaven aan de Commissaris van de Koningin in Noord-Holland en het Gewestelijk Arbeidsbureau, van personen t.b.v. de arbeidsinzet voor de Duitsers, 1941-1945.
- [421.](#) Bemiddeling met de Rijksdienst Zuiderzeesteunwet 1926 over de afwikkeling van de schadevergoeding voor het tot zinken brengen van de vaartuigen en verrekening hiervan met de leningen die aan de vissers waren verstrekt door de Rijksdienst, 1940-1941.
- [422.](#) Schadevergoeding voor het tot zinken brengen van de zeilbotter V.D.84, 1940-1941.
- [423.](#) Schadevergoeding voor het tot zinken brengen van de zeilbotter V.D.92, 1940-1941.
- [424.](#) Schadevergoeding voor het tot zinken brengen van het zeilbotter V.D.167, 1940-1941.
- [426.](#) Schadevergoeding voor het tot zinken brengen van de zeilbotter V.D.180, 1940-1941.

0666 Archief Gemeente Edam, 1946 – 1970

- [542.](#) Herstel oorlogsschade aan de haven Volendam, 1946-1949.
- [738.](#) Tegemoetkoming in de kosten van het herstel van oorlogsschade, geleden door publiekrechtelijke lichamen, 1946-1955.
- [739.](#) Opgave van oorlogsslachtoffers en tegemoetkoming in de kosten, herstel van oorlogsschade geleden door particulieren, 1947-1957.
- [740.](#) Vergoeding oorlogsschade op grond van de herbouwplicht uit de Wederopbouwwet, 1949-

0657 Archief Gemeente Edam: Distributiekring, 1939 - 1948

- [9.](#) Bezwaar van de burgemeester van Edam tegen de arrestatie van personeelsleden van het distributiekantoor voor de Arbeitseinsatz.

0664 Archief Dienst Maatschappelijk Hulpbetoon Edam, 1938-1964

- [35.](#) Stukken betreffende de crisismaatregel "B-Steun":
  - Ontvangsten en uitgaven 1938-1942
  - Stortingslijst spaarregeling 1941-1942, 1938-1942.
- [36.](#) Stukken betreffende de controle van de "werklozenkas" van de plaatselijke afdeling van het "Nederlandsche Arbeidsfront" door de directeur van Maatschappelijk Hulpbetoon, 1942-1944.
- [37.](#) Stukken betreffende "Ausweisen" voor de bij de werkverruiming tewerkgestelde arbeiders, 1943.
- [39.](#) Stukken betreffende de controle en controleurs op de steunverlening, 1945-1958

0442 Archief Binnenlandse Strijdkrachten Edam, 1945

- [1 t/m 34](#) Gehele inventaris.

0748 Archief Gemeente IJpendam, 1936-1969

Inleiding, Overzicht van Burgemeesters uit de periode 1936-1969

3.18 Dhr. W.A. van Oorschot

3.18 NSB burgemeester, dhr. H. Schmitz

125. Opgave van niet-commerciële stichtingen en verenigingen in de gemeente IJpendam, die zich destijds bij de Commissie Niet-commerciële stichtingen (Müller-Lening) hadden aangemeld in verband met eventuele schadeclaims tegen de inname door de Duitse bezetter van hun eigendommen, 1947.
326. Stukken betreffende de uitsluiting van joden, communisten, revolutionairsocialisten en sociaal democraten van deelname aan de gemeenteraad, 1940.
359. Stukken betreffende het ontslag van het gemeentepersoneel van joodse afkomst op grond van de uitvoering van de door de Duitse bezetter vastgestelde maatregelen op administratief rechtelijk gebied, 1940-1941.
371. Stukken betreffende de instelling van een adviescommissie tot zuivering van het personeel dat in dienst is bij de gemeente, 1942-1945
397. Stukken betreffende de beperking van vrijheid door de Duitse bezetter voor het houden van vergaderingen, bijeenkomsten, samenscholing en optochten, 1940-1943.
398. Verordening van de chef van de staf Militair Gezag van 12 september 1944, nummer 15 betreffende het verbod tot het houden van openbare vergaderingen, optochten, bijeenkomsten in gebouwen of besloten plaatsen zonder schriftelijke vergunning van militaire gezag in het district Zaandam, 1944-1947.
399. Stukken van de Commissaris van de koningin in de provincie Noord-Holland, Namens het Duitse legerbestuur, over de inlevering en teruggave van wapens en munitie door de burgerbevolking van IJpendam, 1940-1943.
401. Telegrammen van het ministerie van Binnenlandse Zaken aan de burgemeester van IJpendam om in verband, met sabotagegevoeligheid, de bevolkingsregisters te laten bewaken door de politie, 1940.
402. Stukken betreffende de organisatie van politie en bewakingsdiensten tegen sabotage van objecten die voor de Duitse Wehrmacht van belang kunnen zijn, 1940-1943.
403. Stukken betreffende de melding door de Waterschappen aan de gemeente IJpendam en aan de Polizeioffizier im Provinz Nordholland van objecten die sabotagegevoelig kunnen zijn, 1943.

- [404.](#) Stukken betreffende de waarschuwing aan de bevolking over eventuele gevolgen van een anti-Duitse houding en het ondernemen van acties tegen de Duitse bezetter, met bijlagen, 1940-1943.
- [413.](#) Stukken betreffende de inlichtingen uit het bevolkingsregister inzake de nationaliteiten, leeftijden en verstrekte arbeidskaarten van burgers van IJpendam, 1940-1943.
- [419.](#) Stukken betreffende de herkrijging van de Nederlandse Nationaliteit door bewoners van IJpendam, nadat zij deze hebben verloren door zich zonder verlof van H.M. de koningin in vijandelijke krijgs- of staatsdienst hebben begeven, 1948-1953.
- [420.](#) Stukken betreffende het verzoek van de Rijkspolitie Gewest Amsterdam om inlichtingen over de heer K. Plaut, vanwege diens naturalisatieverzoek een Duitser van Joodse afkomst die tijdens de Tweede Wereldoorlog bij de heer Klaas van der Meulen te IJpendam ondergedoken heeft gezeten, 1948.
- [421.](#) Stukken betreffende verzoeken aan de gemeenten naar de politieke betrouwbaarheid van burgers woonachtig in IJpendam, die tijdens de Tweede Wereldoorlog vrijwillig in Duitse dienst zijn getreden of vrijwillig in Duitsland hebben gewerkt, 1946-1947.
- [423.](#) Stuk inzake het verzoek van de burgemeester van IJpendam aan het hoofd van de politie te Alkmaar om inlichtingen omtrent de houding van inwoners van IJpendam tijdens de bezetting, ter beoordeling van hun nationaliteit, 1946-1948.
- [552.](#) Stukken betreffende de mobilisatie en reorganisatie van de luchtbeschermingsdienst, 1940 [1942].
- [553.](#) Stukken betreffende de vaststelling van de luchtbeschermingsplan te IJpendam, 1936-1940.
- [554.](#) Stukken betreffende de organisatie van de luchtbeschermingsdienst in rayon Waterland, 1937-1942.
- [555.](#) Verslag van de bespreking met de burgemeesters betreffende intercommunale samenwerking tussen de gemeenten Oosthuizen, Edam, Kwadijk, Middellie, Warder, IJpendam, Monnickendam, Katwoude, Landsmeer Wijdewormer, Beemster en Broek in Waterland op het gebied van de luchtbeschermingsdienst, met bijlage, 1939.
- [556.](#) Gemeenschappelijke regeling ter bescherming van de bevolking van de aangesloten gemeenten tegen de gevolgen van luchtaanvallen, 1939.

- [558.](#) Circulaires van de Rijksinspectie voor de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen en het departement van binnenlandse zaken over de rechtpositie van het personeel van de luchtbeschermingsdienst, vrijstelling van arbeidsinzet en krijgsgevangenschap, 1939-1943.
- [559.](#) Personeelsregister van de luchtbeschermingsdienst van de gemeente IJpendam, 1942.
- [560-562.](#) Instructies voor het personeel van de luchtbeschermingsdienst, 1937-1940.
- [563.](#) Circulaires van de Duitse bezetter over de verwijdering van vrijwilligers en personeelsleden van Joodse afkomst, buitenlanders (uitgezonderd Duitsers en niet-pro-Duitse Nederlanders uit de luchtbeschermingsdienst, 1940.
- [564.](#) Stukken betreffende de aanschaf van telefoons en telefoonaansluitingen in het belang van een goede werking van de luchtbescherming tijdens oorlog en oorlogsgevaar, 1939-1946.
- [566.](#) Instructie en personele bezetting van de uitkijk- en luisterdienst van de luchtbeschermingsdienst te IJpendam, 1940-1941.
- [567.](#) Circulaires inzake het houden van luchtbeschermings- en verduisteringsoefeningen in de gemeente IJpendam, met bijlagen, 1937-1946.
- [568.](#) Stukken betreffende de inwerkingstelling van alarmsignalering bij luchtgevaar en bij geweken luchtgevaar, 1937-1943.
- [569.](#) Stukken betreffende de voorschriften van de Duitse bezetter over het nemen van verduisteringsmaatregelen bij luchtaanvallen, 1938-1940.
- [570.](#) Technische tekeningen van een obstakel voor petroleum en elektrische lichtbron, armatuur voor de verlichting van richtingsborden van de Rijksinspectie luchtbeschermingsdienst, datum onbekend.
- [571.](#) Correspondentie tussen het departement van Binnenlandse Zaken en de Commissaris der Koningin in de provincie Noord-Holland over meldingen van luchtaanvallen, zoals bombardementen en branden, 1940.
- [572.](#) Correspondentie tussen de Rijksinspectie voor de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen en de gemeente IJpendam over de verstrekking van inlichtingen betreffende de luchtbeschermingsdienst, 1941.
- [573.](#) Instructie over te nemen maatregelen bij het neerstorten van vliegtuigen of bij een bominslag, 1943.

- [574.](#) Stukken betreffende het opzetten van een organisatie blokploegen is georganiseerde burenhulp in de dorpen Ilpendam, Purmerland en Den IJp, vordering artikel 12 Luchtbeschermingswet, 1941-1943.
- [575.](#) Stukken betreffende de onderbrenging van hulpdiensten van de Lucht Beschermingsdienst in gebouwen en inrichtingen, 1939.
- [576.](#) Stukken betreffende de vordering van chauffeurs, auto's en vrachtauto's ten behoeve van de luchtbeschermingsdienst te Ilpendam, 1939-1944.
- [577.](#) Stuk betreffende de vordering van het paard van weduwe Ruiters-de Wit voor het transport van de handbrandspuit van de gemeentelijke brandweer en de luchtbeschermingsdienst, 1941.
- [578.](#) Rapport van het plaatsvervangend hoofd van de luchtbeschermingsdienst Ilpendam over het door boer Schreuder in zijn weiland te Purmerland aangetroffen apparaat voor weerkundige waarnemingen en een brandbus, 1943.
- [579.](#) Rapport van de burgemeester van Ilpendam aan het hoofd van de luchtbeschermingsdienst over het neergestorte vliegtuig te Overleek, 1942.
- [580.](#) Briefwisseling tussen de luchtbeschermingsdienst en het provinciaal waterleidingbedrijf over de vakbekwaamheid van de bij de luchtbeschermingsdienst aangewezen verbindingslieden en waterfilters, 1941.
- [637.](#) Staat met gegevens van personeel werkzaam in het personenvervoer te water in de gemeente Ilpendam die in aanmerking komen voor een ausweis welke diende ter bescherming tegen tewerkstelling in Duitsland, 1943.
- [650.](#) Stukken betreffende het in bruikleen geven van legerpaarden aan land en veehouders, voor werkzaamheden in de hooibouw en melktransport, 1940.
- [651.](#) Stukken betreffende de aanzegging van de Duitse Bevelhebber om alle paarden die door de Deutsche Wehrmacht of door het Hollandse leger bij verschillende boeren en burgers zijn ondergebracht, opnieuw door de Deutsche Wehrmacht te laten registreren, 1940.
- [658.](#) Stukken betreffende de vaststelling en opheffing van de gemeenschappelijke regeling inzake de inrichting van de distributiedienst in de gemeenten Landsmeer, Ilpendam en Oostzaan, 1941-1947.
- [659.](#) Stukken betreffende de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling tot inrichting van de distributiedienst in de regio Waterland, 1947-1950.
- [660.](#) Besluit tot de distributie van klompen en de instelling van commissies in de dorpen Ilpendam, Purmerland en Den IJp belast met de distributie van klompen, 1942-1945.

- [663.](#) Stukken betreffende de plaatsing van arbeidskrachten uit de gemeente IJpendam bij het Staatsbedrijf der Artillerie Inrichtingen aan de Hembrug te Zaandam, 1939-1940.
- [664.](#) Stukken betreffende de plaatsing van Nederlandse arbeiders in Frankrijk zoals bij de Organization Todt (organiseerde grote bouwprogramma's voor het derde rijk), 1938-1941.
- [665.](#) Circulaires van het departement van Sociale Zaken betreffende de tewerkstelling van Nederlandse arbeiders in Duitsland of Frankrijk, 1940-1945.
- [666.](#) Circulaires van het departement van Sociale Zaken tot vordering van arbeidskrachten ten behoeve van het Sonderbauprogram (werken voor de Deutsche Wehrmacht), 1944.
- [667.](#) Stukken betreffende aangelegenheden inzake de terugkeer van Nederlandse Arbeiders, na hun tewerkstelling in Duitsland, 1940-1944.
- [674.](#) Instructie voor de gemeentelijke geneesheer, 1943.
- [675.](#) Instructie voor de geneesheer belast met geneeskundige armenpraktijk, 1943.
- [678.](#) Verordening op de gemeentelijke dienst van Sociale Zorg, 1944.
- [679.](#) Regelement voor de afdeling Maatschappelijk hulpbetoon van de Gemeentelijke Dienst van Sociale Zorg, 1944.
- [697.](#) Stukken betreffende de oprichting en ingebruikneming van een gelegenheid voor de verstrekking van warme maaltijden aan daarvoor in aanmerking komende personen en gezinnen, 1940-1944.
- [698.](#) Brief van de inwoners van IJpendam met het verzoek IJpendam in aanmerking te laten komen voor de extra voedselvoorziening uit Zweden en van het Rode Kruis, 1945.
- [766.](#) Verordening artikel 12 van de oorlogswet betreffende het verrichten van persoonlijke diensten voor hulp bij militaire werkzaamheden, 1939.
- [767.](#) Stukken betreffende de opkomst van buitengewoon dienstplichtigen, 1937-1940.
- [768.](#) Inschrijfregisters voor militaire dienst, 1941-1945.
- [770.](#) Stukken betreffende de opgave van de vermiste militairen Barend Mobron en Casper Frederik Hartog uit IJpendam, 1941.

- [771.](#) Stukken betreffende de bouw van een manschappenbarak aan het Havenpad in het dorp Ipendam met tekeningen, 1939.
- [773.](#) Stukken betreffende het nemen van maatregelen door de Duitse Wehrmacht ten aanzien van het houden van duiven, 1940-1941.
- [774.](#) Stukken betreffende het verbod van de Duitse weermacht ten aanzien van het bevaren met kano's, bootjes, zeilboten, sport, pleziervaartuigen en veerdiensten op het Noord Hollands Kanaal en de wateren te oosten daarvan, 1941.
- [775.](#) Circulaire van het Departement van Binnenlandse Zaken over de wijze van melden van ongevallen en voorvallen welke met oorlogshandelingen verband houden, 1942.
- [776.](#) Stukken betreffende voorschriften van de rijksoverheid over het gedrag van de Nederlandse overheidsorganen bij neerstorting of maken van noodlandingen van vijandelijke vliegtuigen die met Duitsland in oorlog zijn, 1940-1945.
- [777.](#) Circulaires met betrekking tot vorderingen krachtens het algemene Vorderingsbesluit 1940 door de Duitsers en de afschaffingen hiervan, 1940-1945.
- [778.](#) Stukken betreffende de vorderingen en vergoedingen van paarden en motorrijtuigen, welke in beslag zijn genomen door de Duitse Wehrmacht, 1939-1947.
- [779.](#) Stukken betreffende het bevel van de Duitse Wehrmacht aan alle inwoners van Ipendam tot inlevering van de Duitse of Hollandse legerpaarden, 1940.
- [780.](#) Stukken betreffende het bevel van de Duitse Wehrmacht tot inlevering van metalen door bewoners en verenigingen van de gemeente Ipendam, 1941.
- [781.](#) Stuk betreffende het bevel van de Duitse Wehrmacht tot vordering van andere dan kerkklokken, 1943.
- [782.](#) Stukken betreffende het in beslagname en inlevering van radiotoestellen op last van de Duitse bezetter, 1943-1945.
- [783.](#) Stukken betreffende de opgave van de vordering van rijwielen door de Duitse instanties van de burgers van Ipendam, 1945.
- [784.](#) Stukken betreffende het smokkelen van groente, fruit en vlees uit de gemeente Ipendam naar Amsterdam vanwege het vervoersverbod van voedsel, 1942.

- [785.](#) Circulaires betreffende aanmeldingsplicht van personen van geheel of gedeeltelijke Joods bloed, 1941-1942.
- [786.](#) Circulaires betreffende beperkingen ten aanzien van de bewegingsvrijheid van Joden, 1941-1942.
- [787.](#) Stukken betreffende maatregelen tegen de Joodse bevolking door de inlevering van goederen, de ontruiming van hun woningen en de opheffing van alle aansluitingen, 1941-1942.
- [788.](#) Circulaires over het verblijf in de openlucht tussen 24.00 uur en 4.00 uur, spertijd, 1940-1943.
- [789.](#) Stukken betreffende de verlening aan inwoners van IJpendam van een ontheffing voor spertijd, 1940-1945.
- [790.](#) Stukken betreffende sluitingstijden van cafés en restaurants op last van de Duitse bezetter in de gemeente IJpendam, 1941.
- [791.](#) Stukken betreffende de in hechtenisneming van inwoners van IJpendam door de Duitse bezetter om onbekende redenen, 1940-1943.
- [792.](#) stukken betreffende een gevonden niet ontplofte Engelse fosforbrandbom in het dorp Purmerland, 1943.
- [793.](#) Stukken betreffende schietoefeningen en niet teruggevonden munitie in de gemeente IJpendam, 1943.
- [794.](#) Stukken betreffende de melding aan de Rijksinspecteur Luchtbescherming van een neergestort staartstuk van een Engelse bommenwerper in de gemeente IJpendam, 1940.
- [795.](#) Stukken betreffende de berging van de door de Engelse vliegers uitgestrooide fosfor brandplaatjes, 1941.
- [799.](#) Stukken betreffende het aanplakken van biljetten, als onderdeel van de Duitse propaganda op muren, 1941-1944.
- [800.](#) Telegram met instructie hoe te handelen bij het aantreffen van door vliegtuigen afgeworpen stroobiljetten, 1940.
- [805.](#) Aanplakbiljet van het militaire Gezag betreffende verordening tot het houden van vergaderingen, openbare bijeenkomsten of optochten, 29 april 1940.

1496 Archief Gemeentepolitie IJpendam, 1940-1962

- 1** Maandrapporten van het hoofd van de plaatselijke politie aan de Procureur-Generaal Directeur van Politie betreffende het aantal geconstateerde overtredingen, 1940-1947.
- 2** Verslagen van de gemeentepolitie IJpendam over de opsporing van economische delicten, alsmede de gehouden systematische controles op de naleving van de prijsvoorschriften, 1942-1943.

0108 Archief Gemeente Jisp, 1930-1969

- 330.** Stukken betreffende de registratie van vluchtelingen en geëvacueerde te Jisp al gevolg van de oorlog, 1940-1941, 1943-1945.
- 331.** Stukken betreffende in de oorlog omgekomen inwoners van Jisp, 1940, 1943, 1945- 1949.
- 343.** Verordening op de heffing (en invordering) van begraafrechten, met wijzigingen en bijlagen, 1934-1967.
- 344.** Stukken betreffende uitbreidingen van de Algemene Begraafplaats, 1940, 1947-1948.
- 347.** Stukken betreffende de mogelijke aanwezigheid in Jisp van stoffelijke resten van geallieerde soldaten, 1946, 1948.
- 348.** Stukken betreffende de mogelijke overbrenging naar Nederland van de in Duitsland in de oorlog omgekomen Arian Zeilemaker, 1950.
- 801.** Pan ten behoeve van de luchtbescherming voor de centrale openbare lagere school in de gemeente Jisp, met bijlagen, 1943.
- 802.** Staten met gegevens over de lonen van personeel van de luchtbeschermingsdienst in de gemeente Jisp, met tekening, 1940, 1943-1944.
- 845.** Stukken betreffende de prijsbeheersing van drank en levensmiddelen, 1940-1941.
- 846.** Stukken betreffende de verlening door de burgemeester van ontheffing aan bedrijven van het verbod van klantendienst, met bijlagen, 1942-1943.
- 847.** Stukken betreffende de uitvoering van de crisis-zuivelwet, 1932-1935.

- [848.](#) Stukken betreffende de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling omtrent de inrichting van de distributiedienst in de distributiekring, gevormd door de gemeente Wormer en Jisp, met wijzigingen en bijlagen, 1936, 1941-1942, 1946.
- [863.](#) Verslag van de toestand en de verrichtingen van het agentschap der arbeidsbemiddeling in de gemeente gedurende het jaar 1940-1941.
- [930.](#) Herstel oorlogsschade aan de boerderij van dhr. A. Exalto, Kanaaldijk huisnummer B2, 1946.

0676 Archief Gemeente Katwoude, 1813-1969

- [629.](#) Centrale keuken, regeling met Monnickendam, 1944.

0073 Archief Gemeente Landsmeer, 1936-1969

- [140-5.](#) Oorlogsslachtoffers; div. correspondentie/rapporten/kaartsysteem, 1942- 1946.

0723 Archief Gemeente Marken, 1813-1959

- [612.](#) Centrale keuken, diverse losse stukken over de oprichting en inkoop, 1945 – 1946.
- [615.](#) Sluiting slagerij op bevel van ‘Der Reichskommissar’, 1943.
- [617.](#) (NIET OPENBAAR) Verklaring dat dienstplichtige van de lichterding 1938, op 04-01-1939 Marken niet kon verlaten vanwege het ijs, 1939.

0697 Archief Gemeente Monnickendam, 1814-1943

- [1035.](#) Doorslagen van uitgaande brieven van de burgemeester aan onder meer de directeur van politie te Amsterdam inzake het verhoor der bestuursleden en de inbeslagneming van gelden van de afdelingen van de Anti-Revolutionaire Partij en de Christelijke Historische Unie in de gemeente, 1941.
- [1245.](#) Stukken betreffende de gemeenschappelijke regeling inzake de inrichting van een distributiedienst in de gemeenten Monnickendam, Katwoude, Marken en Broek in Waterland, 1939 - 1943.

[1257.](#) Aanvraagformulieren t.b.v. voorschot tot het aanschaffen van werkkleding, schoeisel e.d. ten behoeve van in Duitsland geplaatste arbeiders, ingekomen bij het Agentschap der Arbeidsbemiddeling, 1940.

[1258.](#) Stukken betreffende de door de gemeente te betalen vergoedingen en voorschotten ten behoeve van in Duitsland tewerkgestelde ingezetenen en hun gezinnen, 1940 - 1943.

[1259.](#) Register houdende de door de gemeente betaalde vergoedingen en voorschotten ten behoeve van in Duitsland tewerkgestelde ingezetenen en hun gezinnen, 1940 - 1942.

1535-1537 Inschrijvingsregisters voor de dienstplicht, 1941- 1943:

[1535.](#) 1941

[1536.](#) 1942

[1537.](#) 1943

[1540.](#) Inkwartiering van manschappen van de Duitse Wehrmacht, 1940.

[1541.](#) Stukken betreffende de registratie en vordering door de Duitsers van vrachtauto's, brandstof, vuurwapens en hooi, 1940 - 1942.

[1544.](#) Rapport opgemaakt door de veldwachters Klaas Zeeman en Arie Dirk Wijnbergen inzake de aankoop van een gouden ring door een Duitse militair bij uurwerkmaker Arie van der Sluis welke werd betaald met een ongeldig Duits bankbiljet, 1940.

[0681](#) Archief Gemeente Monnickendam, 1944 – 1969

[679.](#) Oprichting monument voor de gevallen, 1954 – 1955.

[0814](#) Archief Gemeente Monnickendam, Centrale Keuken, 1944 – 1945

Van dit archief is nog geen inventaris gemaakt of de inventaris is nog niet in het systeem beschikbaar. Raadpleeg de studiezaalmedewerker.

0091 Archief Gemeente Oosthuizen, 1936-1970

- [229.](#) Stukken betreffende het eervol ontslag van K. Mulder als gemeente ontvanger wegens het niet meer terugkeren uit concentratiekamp Buchenwald na de Tweede Wereldoorlog, 1947-1951.
- [254.](#) Stukken betreffende de onderduiking van opperwachtmeester C.J. Selier en de arrestatie van opperwachtmeester K. Saal, 1944.
- [264.](#) De benoeming en vrijstelling van krijgsgevangenschap van K. Mulder, 1943.
- [265.](#) Brief van het Nederlandse Rode Kruis inzake de vermissing van krijgsgevangene H. Bol na een transport per schip dat op 20 juni 1944 Van Java was vertrokken, 1945.
- [290.](#) Algemene Politieverordening en aanwijzingen voor de bewaking van de bevolkingsregisters in 1943, 1933-1965.
- [291-292.](#) Maandrapporten betreffende politie aangelegenheden, 1941, 1945.
- [315.](#) Stukken betreffende de Stichting Centrale Keuken Oudendijk, gehuisvest in de zuivelfabriek Concordia te Oudendijk ten behoeve van warmvoedselverstreking in de winter 1944-1945 in Avenhorn, Beets, Oosthuizen, Oudendijk en Warder, 1949-1952.
- [341.](#) Dossier inzake de voorbereiding en de uitvoering van de evacuatie van de bevolking en van de dieren in verband met de Tweede Wereldoorlog, 1932-1945, 1952-1954.
- [416.](#) Stukken betreffende de maatregelen en instructies voor de deelnemers aan de mobilisatieoefeningen, 1939.
- [417.](#) Inschrijvingsregisters voor de dienstplicht, 1941-1965.
- [418.](#) Stukken betreffende de maatregelen en instructies voor de deelnemers aan de mobilisatie oefeningen, 1939.
- [419.](#) Inschrijvingsregisters voor de dienstplicht, 1941-1945.

0867 Archief Gemeente Oosthuizen, Luchtbeschermingsdienst, 1938-1940

5. Wachtboek, 1940.

0056 Archief Gemeente Purmerend, 1930-1974

129. Maand- en kwartaalverslagen van de toestand van de gemeente, 1943-1944.

130. Verslag betreffende de toestand van de gemeente in mei 1945, 1945.

162. Stukken betreffende de samenstelling van een voorlopige gemeenteraad, 1945.

1005-1006. Stukken betreffende de afwikkeling van oorlogsschade aan gemeentelijke gebouwen, 1940-1956.

1393. Stukken betreffende de opgave inzake jood-verklaringen van het personeel, 1940-1941.

1394. Stukken betreffende de te werkstelling van personeel in Duitsland, 1942-1945.

1395. Stukken betreffende de zuivering van het personeel, 1945-1946.

1396. Stukken betreffende de uitvoering van de wet rechtsherstel overheidsperoneel, 1945-1956.

1407. Vaststelling van de verordening betreffende uitbetaling van bezoldiging aan ambtenaren in dienst der gemeente, die als oorlogsvrijwilliger onder de wapenen zijn, 1947.

1458. Stukken betreffende te nemen maatregelen tegen personen van Joodse afkomst, 1941-1942.

1459. Stukken betreffende aangifte door het Rode Kruis van inwoners die zijn overleden ten gevolge van de Tweede Wereldoorlog, 1942-1943.

1460. Stukken betreffende de overval op de afdeling Bevolking en ontvreemding van bevolkingsregisters, 1945-1952.

1465. Stukken betreffende de instelling en opheffing van burgerwachten, 1940.

- [1466.](#) Stukken betreffende politimaatregelen tegen vijandelijke onderdanen en N.S.B.-ers, 1945-1947.
- [1482.](#) Stukken betreffende de voedselvoorziening in oorlogstijd, 1940-1945.
- [1483.](#) Stukken betreffende exploitatieoverzichten inzake de voedselvoorziening Van de centrale keuken in oorlogstijd, 1942, 1943, 1944.
- [1484.](#) Stukken betreffende de drinkwatervoorziening in oorlogstijd, 1943-1945.
- [1491.](#) Stukken betreffende kennisgeving van overlijden en (her) begraven van gesneuvelde en gefusilleerde oorlogsslachtoffers, 1941-1956.
- [2767.](#) Stukken betreffende het geven van voorlichting en het voorbereiden van te treffen maatregelen ter bescherming van de bevolking bij luchtaanvallen, 1938-1943.
- [2775.](#) Stukken betreffende het te nemen van voorbereidende maatregelen bij inundatie (onderwaterzetting van gebieden) ten gevolge van de oorlogssituatie, 1943-1948.
- [2845.](#) Stukken betreffende het functioneren van de telefonische berichtendienst tijdens de bezetting, 1944.
- [2846.](#) Stukken betreffende de uitgave van bijzondere betaalmiddelen, 1940-1953.
- [2873.](#) Stukken betreffende de oprichting, en uitvoering van werkzaamheden door de Commissie van Samenwerking voor Bijzondere Noden, 1939-1942.
- [2874.](#) Stukken betreffende hulpverlening aan armlastigen, 1940-1942.
- [2887.](#) Stukken betreffende de zorg voor evacués, 1941-1949.
- [2888.](#) Stukken betreffende de opgave van oorlogsslachtoffers en hulpverlening aan getroffen en van oorlogsgeweld of aan hun nabestaanden, 1941-1958.
- [2889.](#) Opgave van gemeentepersoneel in krijgsgevangenschap en registratie van gerepatrieerde krijgsgevangenen alsmede het aan hen verstrekken van financiële en geneeskundige verzorging, 1943-1946.
- [2893.](#) Stukken betreffende het verstrekken van gegevens inzake leerlingen van Joodse en Duitse afkomst, 1941.

- [3013.](#) Stukken betreffende het ontwerpen en plaatsen van monumenten ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, 1945-1965.
- [3026.](#) Stukken betreffende de instelling van een medaille van verdiensten, 1941, 1978.
- [3038.](#) Lijsten van personen die in 1943 door de politie gevangen zijn genomen, 1943.
- [3039.](#) Afschrift van het proces-verbaal van de overval op de opperwachtmeester van politie H.A. van Anrooy door het illegaal verzet ter bevrijding van marktmeester Peek op 4-4-1944, 1946.
- [3040.](#) Stukken betreffende opgave van personen die in de oorlog 1940-1945 door de Duitse bezetter in Purmerend zijn terechtgesteld, 1945.
- [3041.](#) Stukken betreffende een onderzoek door de subcommissie opsporing oorlogsmisdrijven naar represaillemaatregelen van de Duitse bezetter, 1947.

[1366](#) Archief Gemeente Purmerend, 1975 – 1989

- [1816.](#) Stukken betreffende de adoptie van het oorlogsmonument aan de Jaagweg in het kader van het project "Adopteer een Monument", 1986-1988.

[0320](#) Archief Gemeente Purmerend, Destructordienst, 1931-1976

- [15.](#) Stukken betreffende de functionering van de destructor tijdens en kort na de Tweede Wereldoorlog, 1940, 1942, 1945.
- [81.](#) Stukken betreffende de personeelsbezetting in de destructor tijdens de Tweede Wereldoorlog, 1942-1944.

[0056](#) Archief Gemeente Purmerend, Distributiedienst, 1939-1948

Nb. Nummering aansluitend op nummering gemeentearchief.

- [3156.](#) Stukken betreffende de reorganisatie van de Distributiedienst naar aanleiding van controle door het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart te 's Gravenhage, 1942-1944.

[3157.](#) Afschrift van het proces-verbaal van de overval op het Distributiekantoor aan de Nieuwstraat 83A, 1944.

[3158.](#) Instructie voor de leider van de Distributiedienst in de Distributiekring Purmerend, 1941.

[3159.](#) Stukken betreffende de personele bezetting van de Distributiedienst, 1947-1948.

[0903](#) Archief Gemeente Purmerend: Gemeentelijke Gasfabriek/Gasbedrijf, 1892-1955

[8](#) Stukken betreffende financiering van het herstel van de oorlogsschade aan de Gasfabriek, 1943-1952.

[0125](#) Archief Gemeente Purmerend, Gemeentepolitie en -veldwachters, 1816-1945

Dag- en nachtrappen

[55.](#) 1940-1942

[56.](#) 1942-1943

(Overige nummers nog niet openbaar)

[0126](#) Archief Gemeente Purmerend, Gemeentepolitie, 1974-1993

[308.](#) (Niet openbaar tot 2050) Stukken betreffende ontvangen bommeldingen, 1984-1992.

[309.](#) (Niet openbaar tot 2050) Stukken betreffende het onderzoek naar bommen uit de Tweede Oorlog gelegen op het terrein Ampèreweg-Edisonweg, 1989.

[0115](#) Archief Gemeente Purmerend, dienst Stadsziekenhuis, Medische Staf en Radio Purmerend, 1936-1984

[79.](#) Bescherming Stadsziekenhuis tegen luchtaanvallen, 1938.

1621 Website crisis.nl met betrekking tot de ruiming van de Where bom, 2006

De website crisis.nl met betrekking tot de ruiming van de Where bom is te raadplegen op de studiezaal van het Waterlands Archief, 2006.

0085 Archief Gemeente Warder en polder de Zeevang, 1817-1970

868 Staat houdende gegevens betreffende alle veehouders met hun gastveehouders, opgemaakt voor het vinden van vervangende stalruimte na inundatie; met bijlagen, 1916-1917.

0111 Archief Gemeente Wijdewormer, 1817-1946

467. Distributie van vitamine-D tabletten, met namenlijst kinderen, 1941.

577. Verzoek gemeente Purmerend voor een bijdrage in de kosten van de uitvoering distributiewet van 1916, 1916.

578. Gemeenschappelijke regeling en andere stukken omtrent de inrichting van de distributiedienst in de distributiekring, gevormd door Purmerend en Wijdewormer, 1940-1942.

579. Instructie voor de leider van de distributiedienst in de distributiekring Purmerend, 1941.

691. Vordering mannelijke arbeidskrachten (arbeitseinsatz), circulaire met vragenlijst, 1944.

692. Arbeidsinzet (vrijstelling en voorziening achterblijvers), 1944.

703. Sabotage telefoonkabel Westerringdijk op 2 maart, 1944.

0112 Archief Gemeente Wijdewormer, 1946-1990

377. Tekst van de toespraak van S.J. Nijman (hoofd van de lagere school) uitgesproken bij de onthulling van het Pieter Slooten monument, 1946.

378. Erfpacht overeenkomst met Waterschap de Wijde Wormer voor de ondergrond van het gedenkteken, 1946 – 1948.

379. Adopteren van het Pieter Slooten herdenkingsmonument door de leerlingen van de Wijdewormer school, 1989.

[487.](#) Wijdewormer - Ringdijk, akte van afstand zakelijk recht voor de ondergrond van het oorlogsmonument.

0099 Archief Dorps- en gemeentebestuur Wormer, 1456-1929

[1011-1016.](#) Steuncomité gemobiliseerde en Belgische vluchtelingen, 1914 – 1919.

1443 Archief Gemeente Wormer, 1930-1980

[225.](#) Stukken betreffende het gezag tijdens de inval, bezetting, capitulatie en wapenstilstand, 1940- 1945.

[525.](#) Berichtgeving en diverse stukken betreffende de mobilisatie, 1936-1940.

[1263.](#) Correspondentie met de Oorlogsgravenstichting betreffende de graven van oorlogsslachtoffers op de algemene en de rooms-katholieke begraafplaatsen, en de bereidheid van de heer Beljaars, opzichter, om op te treden als contactpersoon, 1964.

[1585.](#) Briefwisseling tussen burgemeester Slager van Wormerveer en de waarnemend commissaris van de Koningin resp. de griffier van Provinciale Staten betreffende het bestuur in en kort na de oorlogstijd, mei-juni 1945.

[1587.](#) Adressen van burgemeester Kooiman en secretaris Mol aan de raadsleden in verband met de door de bezetter opgelegde wijziging van het gemeentebestuur waarbij de raad overbodig wordt gemaakt, met een reactie van raadslid C. Jongen, september 1941.

[1588.](#) Proclamatie 'Nederland herwint zijn vrijheid' met begeleidende brief van 'De Vertrouwensmannen der Regeering' aan het gemeentebestuur met verzoek om de proclamatie ter kennis van de bevolking te brengen, 7 mei 1945.

[1591.](#) Stukken betreffende het functioneren en opheffen van de adviescommissie van de illegaliteit die van mei tot oktober 1945 samen met burgemeester Slager het gemeentebestuur uitoefende, 1945.

[1593.](#) Brief van burgemeester Slager aan de commissaris van de Koningin betreffende het functioneren van wethouders in de gemeente Wormerveer, 12 juli 1945.

[1650.](#) Affiche met de tekst van de proclamatie behorend bij de stukken van inventarisnummer 1588, 1945.

- [1653.](#) Affiche met bekendmaking 'Aanmeldingsplicht voor personen van geheel of gedeeltelijk joodschen bloede' behorend bij de stukken van inventarisnummer 1749, februari 1941.
- [1654.](#) Affiche met bekendmaking 'Uitreiking van persoonsbewijzen' behorende bij de stukken van inventarisnummer 1761, maart 1941.
- [1655.](#) Affiche met bekendmaking 'Menu 17-30 mei 1943' van de Stichting Centrale Keuken te Wormerveer behorend bij de stukken van inventarisnummer 1770.
- [1657.](#) Affiche 'Organisatie der zelfbeschermingsmaatregelen tegen brand in gebouwen' behorend bij de stukken van inventarisnummer 1815, 1942.
- [1668.](#) Affiche met bekendmaking van de burgemeester 'Inlevering van radio-ontvangtoestellen', 29 mei 1943.
- [1673.](#) Affiche 'openbare kennisgeving' betreffende arbeidsdienst in Duitsland behorend bij de stukken van inventarisnummer 1921, 21 juni 1940.
- [1679.](#) Affiche 'Inlevering van metalen en metalen voorwerpen' en een rekenblad behorend bij de stukken van inventarisnummer 2051, 1941.
- [1680.](#) Affiche 'Bekendmaking' behorend bij de stukken van inventarisnummer 2054, 30 december 1942.
- [1703.](#) Lijst met namen van tussen 10 mei 1940 tot 6 mei 1945 door oorlogsgeweld omgekomen en vermiste personen woonachtig in de gemeente, z.d.
- [1716.](#) Lijst met instructie voor de ambtenaren bedoeld in art. 3 lid 1 van het Legesbesluit bevolkingsregisters, 1943.
- [1719.](#) Stukken betreffende de Joodse resp. niet-Joodse afkomst van het personeel, 1940-1943.
- [1718.](#) Lijsten met namen van ambtenaren die bevoegd waren om persoonsbewijzen op te maken en uit te reiken en ambtenaren die bevoegd waren om inlichtingen uit de bevolkings- en verblijfregisters te verstrekken, 1941-1943.
- [1746.](#) Stukken betreffende het instellen van een avondklok, 1940-1942.
- [1750.](#) Stukken betreffende het toezicht op verdachte burgers en het beheer over de goederen van een gedetineerde inwoner, 1945.
- [1770.](#) Stukken betreffende de exploitatie van een centrale keuken in de Zaanstreek, 1941-1947.

- [1773.](#) Stukken betreffende het toekennen en afwijzen van schadevergoeding aan twee inwoners van wie de ruiten, al dan niet om politieke motieven, zijn vernield, 1941-1942.
- [1756.](#) Plan voor het huisvesten en verzorgen van evacués in de gemeente, 1943.
- [1813.](#) Circulaire van het Centraal Bureau Verzorging Oorlogsslachtoffers met het verzoek om declaratie van goederen ten laste van het evacuatiekrediet, met hierop geschreven notitie als afschrift dat de gemeente géén opgaaf hiervan heeft gedaan, augustus 1945.
- [1815.](#) Circulaires, rapporten, bekendmakingen en andere stukken betreffende oefeningen, voorbereidingen en andere maatregelen in het kader van luchtbescherming en lichtverduistering, 1938-1944.
- [1817.](#) Verslagen van de radioluisterdienst en de wachtpost in het raadhuis uit de periode april- mei 1940 en een kort verslag van de bezetting en de bevrijding, 1940-1945.
- [1881.](#) Stukken betreffende het bezit, de inlevering, opslag en inbeslagname van radiotoestellen, 1943-1945.
- [1668.](#) Affiche met bekendmaking van de burgemeester 'Inlevering van radio-ontvangtoestellen', 29 mei 1943.
- [1908.](#) Stukken betreffende de schaarste aan, de distributie en verstrekking van klompen en scheerwol, 1939-1945.
- [1909.](#) Stukken betreffende distributiebescheiden, 1943-1945.
- [1910.](#) Stukken betreffende de distributie van levensmiddelen, 1934-1944.
- [1912.](#) Stukken betreffende arbeidsinzet voor verdedigingswerken, 1944.
- [1915-1918.](#) (Openbaar in 2025) Lijsten met opgaven van arbeidsplichtigen, 1942-1944.
- [1919.](#) Stukken betreffende tewerkstelling en de vrijstelling hiervan van overheidspersoneel in Duitsland tijdens de bezetting, 1942-1945.
- [1672.](#) (Openbaar in 2021) Lijst behorende bij de stukken van inventarisnummer 1919, 1943.
- [1921.](#) Stukken betreffende de plaatsing van werklozen in de opbouwdienst en de arbeidsdienst, 1940-1944.

- [1946.](#) Stukken betreffende de financiële ondersteuning aan de nabestaanden van Simon Bosma, kwartiermeester aan boord van het stoomschip 'Soemba' welk schip in januari 1941 verging, 1942.
- [1947.](#) Stukken betreffende de vergoeding aan een inwoner van kleding en werkuitrusting die bij een bombardement op Braunschweig verloren zijn gegaan, 1944.
- [1948.](#) Stukken betreffende de financiële ondersteuning van Jacob Tentij i.v.m. het overlijden van zijn vrouw Hendrika Leuntjes door een granaatsplinter, 1944-1945.
- [1949.](#) Stukken betreffende de vergoeding van nadelen van evacuatie- en inundatiemaatregelen, 1945.
- [1950.](#) Stukken betreffende de declaraties en betalingen aan burgerslachtoffers van oorlogsgeweld, 1946.
- [1952.](#) Brief van de burgemeester aan de Subcommissie Opsporing Oorlogsmisdrijven betreffende het neerschieten van Jan Kuijper op 29 november 1944 tijdens een achtervolging; naar aanleiding van een circulaire met verzoek tot gegevensverstrekking, 23 september 1947.
- [1956.](#) Stukken betreffende het herstel van materiële schade aan woon- en pakhuizen door oorlogsgeweld en de vergoeding hiervan, 1941-1946.
- [1984.](#) Brieven van Mr. D. Mooij, secretaris van de commissie tot zuivering van het onderwijzend personeel te Zaandam aan het gemeentebestuur betreffende de toepassing van het Zuiveringsbesluit; met op de achterzijde een afschrift van de reactie van burgemeester Slager en secretaris Mol hierop, 1945.
- [2039.](#) Stukken betreffende kostwinnersvergoeding aan de verwanten van krijgsgevangenen, 1943-1947.
- [2040.](#) Brief van de militair commissaris te Zaandam, majoor W. Thomassen aan de burgemeesters van het district Zaandam betreffende de aanmelding en inschrijving van oorlogsvrijwilligers, 18 juni 1945.
- [2041.](#) Stukken betreffende de declaratie en uitbetaling van voorschotten aan de echtgenote van een vrijwilliger bij de Mijn- en Munitie Opruimingsdienst, 1946-1947.
- [2042.](#) Overige stukken betreffende oorlogsvrijwilligers, 1945-1947.
- [2043.](#) Stukken betreffende de vordering, levering en taxatie van hooi, 1939-1940.

- [2051.](#) Stukken betreffende het inleveren van metalen en metalen voorwerpen, de vergoeding en vrijstelling hiervoor, 1941-1942.
- [2053.](#) Stukken betreffende de vordering van paarden, 1936-1944.
- [2054.](#) Stukken betreffende de inventarisatie en vordering van motorvoertuigen, trekkers, aanhangers, brand- en smeerstoffen, 1939-1946.
- [1680.](#) Affiche 'Bekendmaking' behorend bij de stukken van inventarisnummer 2054, 30 december 1942.
- [2065.](#) Brief van de waarnemend burgemeester aan de militair commissaris te Zaandam betreffende de teruggaaf van paarden en karren die gevorderd waren door de Duitse bezetter naar aanleiding van circulaire met verzoek hiertoe, 25 mei 1945.
- [2066.](#) Verzoeken tot opsporing en aanhouding van bemanningen van neergeschoten of neergestorte vijandelijke vliegtuigen, 1941-1942.
- Dossiers van werknemers die tijdens de Duitse bezetting in dienst waren van de gemeente *(niet openbaar tot 01-01-2021)*:
- [2073.](#) *(niet openbaar tot 01-01-2021)*: persoonsnamen A... tot en met Bri...
- [2074.](#) *(niet openbaar tot 01-01-2021)*: persoonsnamen Bru... tot en met E..
- [2075.](#) *(niet openbaar tot 01-01-2021)*: persoonsnamen G... tot en met K...
- [2076.](#) *(niet openbaar tot 01-01-2021)*: persoonsnamen L... tot en met S...
- [2077.](#) *(niet openbaar tot 01-01-2021)*: persoonsnamen V... tot en met Z...
- [2078.](#) *(niet openbaar tot 01-01-2021)*: Beek, Simon, 1917-1955
- [2079.](#) *(niet openbaar tot 01-01-2021)*: Berkel, Albertus, 1931-1955
- [2080.](#) *(niet openbaar tot 01-01-2021)*: Kooiman, Pieter, 1919-1953
- [2542.](#) Verklaring van overlijden betreffende J. Kordes op 26 augustus 1944 tijdens de Arbeitseinsatz afkomstig van oberfrontführer Bartels, Organisation Todt, Einsatzgruppe Hansa, OBI Recklinghausen, 1 september 1944.
- [3170.](#) Opgaves van secretaris Mol aan archiefinspecteur Groesbeek betreffende de staat en bewaring van de archieven in het raadhuis en in het gebouwtje van de Luchtbeschermingsdienst; naar aanleiding van ingekomen circulaire betreffende inundatie en evacuatie, 1944.
- [3171.](#) Circulaire van archiefinspecteur Groesbeek betreffende te nemen maatregelen tegen inundatie- en brandgevaar; met aantekening van secretaris Mol dat er twee brandblussers worden aangeschaft en kisten met zand en schoppen worden klaargezet, maart 1944.

0919 Archief Gemeente Wormer, 1951-1961

20-4 Weeshuisplaats te Akersloot (Starnmeer) vergoeding herstel oorlogsschade, 1948/1954.

1464 Archief Gemeente Zeevang, 1970 – 2000

5776. Stukken betreffende de verfraaiing van het monument oorlogsslachtoffers in Oosthuizen, 1984.

Polders, heemraadschappen en waterschappen

0207 Archief Waterschap de Beemster, 1930-1981

254. Stukken betreffende de inundatie van een gedeelte van de polder, 1939-1940, (1945)
255. Stukken betreffende de inundatie, onderverdeeld in:
- Algemeen, 1944-1953.
  - Circulaires, 1944-1945
  - Omslag met betrekking tot onder de inundatie vallende poldergedeelten, 1944-1945.
  - Hulpverlening door particulieren bij beschadiging van de ringdijk of van enig kunstwerk behorende tot de inundatie, 1944-1945.
  - Tijdelijke sluiting van onder water liggende weggedeelten, 1944.

1032 Archief Polder de Oosterkoog, 1890-1973

70. Circulaires uitgebracht door het Ministerie Van Waterstaat en het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland ten tijde en naar aanleiding van de bezettingsjaren, 1940 – 1941.
74. Stukken betreffende de uitvoering van de herstelwerkzaamheden aan de polderwerken als gevolg van handelingen van de Duitse Bezetting, 1946 – 1952.

1034 Archief Polder Oostzaan, 1862-1940

500. Minuut van een brief aan Provinciale Waterstaat inzake oorlogsschade aan de poldereigendommen, 1940.

0200 Archief Waterschap de Purmer en waterschap de Nes, 1617-1981

625. Stukken betreffende de opgave van aangebrachte oorlogsschade aan waterkeringen e.d. in de Purmer, 1940-1946.

0085 Archief Gemeente Warder en polder de Zeevang, 1817-1970

868. Staat houdende gegevens betreffende alle veehouders met hun gastveehouders, opgemaakt voor het vinden van vervangende stalruimte na inundatie; met bijlagen, 1916-1917.

1049 Waterschap de Wijdewormer, wordt ook geschreven als Wijde Wormer, 1914-1980:

147. Stukken betreffende maatregelen tot veiligstelling van de archiefstukken bij inundatie ten gevolge van oorlogsomstandigheden, 1944.

1010 Archief Heemraadschap Wormer, Jisp en Nek, 1915-1980

201. Stukken betreffende maatregelen tot veiligstelling van de archiefstukken bij inundatie ten gevolge van oorlogsomstandigheden, 1939-1944
Zie ook toegangscode [1049, inventarisnr. 147](#)

Niet-overheidsarchieven en verzamelingen

Algemene collecties en verzamelingen

AV Collectie film en video-opnamen, 1930 ca. –...

- [165](#) Bevrijdingsoptocht Wormer, 1948.
- [207](#) 'Wel gefeliciteerd het is vrede'. Beemsterlingen vertellen over de oorlog, 1995.
De film is op Youtube te bekijken: [Welgefeliciteerd, het is vrede](#)
- [209](#) Dodenherdenking Amsterdam, 1948.
- [302](#) Einde Tweede Wereldoorlog en bevrijdingsfeesten Edam van Dr. Van der Steen en De Jongs bioscoop journaal.

0954 Collectie persoonlijke documenten en handschriften, 1518-1968

- [60](#) Schoolschrift over de Tweede Wereldoorlog, deels voorgedrukt en uitgegeven in 1955 met handgeschreven teksten en ingeplakte plaatjes. Openbare Lagere School in Zuiderwoude (naam leerling onbekend), 1955
- [73](#) Belevissen in de bezettingstijd 1940-1945, door A. Spaander, Edam 1979.
- [74](#) Dagboek Aagje Lakeman-Hes (1943-1946, stukken betreffende de oorlogsjaren, met stukken van de familie Lakeman 1879-1997, stukken oorlogsjaren 1949, 1943-1946
- [81](#) Luchtoorlog incidenten Purmerend, 1940-1945
- [82](#) Verslag van Leendert Hordijk over zijn oorlogservaringen en joodse onderduikers in Monnickendam
- [84](#) Distributie mededeling, 1945

1492 Collectie Dick Brinkkemper, 1918-2009

- [68](#) Stukken betreffende aardappelvervoer door Volendamse bidders naar Amsterdam in de winter van 1944.
- [69](#) Opgave van Volendamse zeelieden tussen 1900 en 1945; Van drenkelingen; van Edamse schippers die genoemd worden in de paalgeldenrekening in Enkhuizen.

1497 Collectie Mulder over de Tweede Wereldoorlog, 1940-1945

- 1 Album met ingeplakte bonkaarten en andere bewijzen, 1940-1945
- 2 Twee houtenbordjes met de tekst "Holland in Nood", 1945
- 3 Pakje sigaretten en een stuk lint
- 4 Foto's van de Land en Luchtmacht
- 5 Ansichtkaarten
- 6-13 Kranten
- 14 Kaartjes met spreuken en teksten, 1940-1945
- 15-19 Tijdschriften
- 20-44 Documentatie

Bedrijven en bedrijfsorganisaties

0391 Collectie Papierfabriek Van Gelder Zonen te Wormer, 1851-1979

- 310 Staking in februari 1941, verslag hiervan door B.J. Aten opgemaakt door het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, 1946.
- 328 Sabotage van de ontmanteling, van de fabriek door de Duitse bezetter in 1944. Krantenartikel uit 1984.

Families en personen

1546 Archief Jan ten Cate, 1903-1978

Purmerends amateurhistoricus

- [1](#) Vakantieverslagen met foto's, vakantie Camperduin (Castricum), 1940
- [2](#) Vakantieverslagen met foto's, vakantie, vakantie in Nederland, 1943
- [9](#) Dagboeken, 1943
- [10](#) Dagboeken, 1944
- [27](#) Correspondentie met o.a. G. Nakken, 1943
- [28](#) Correspondentie met o.a. G. Nakken, 1944
- [29](#) Correspondentie met o.a. G. Nakken, 1945
- [36](#) Fotoboeken, 1940-1944
- [37](#) Fotoboeken, 1944-1947

1425 Archief van Pieter Johannes Grandiek, 1941-1950

Afkomstig uit Wormer (Monnickendam), werkte als dwangarbeider in Duitsland.

- [1](#) Ingekomen brieven met enkele persoonlijke bescheiden en knipsels, 1942-1950
- [2](#) Uitgaande brieven, 1943-1945
- [3](#) Persoonsbewijs van P.J. Grandiek met andere identiteitsbewijzen, 1941- 1945
- [4](#) Jaarboekje (agenda), 1942
- [5](#) Foto's van o.a. P.J. Grandiek in oorlogstijd, 1942-1945

1661 Archivalia met betrekking tot Klaas Mulder, 1925-2015

Verzetsman in Oosthuizen, overleden 1945 in Buchenwald.

[1 t/m 21](#) Betreft gehele inventaris

1558 Collectie Jan Kuijper, 1924-2015

Wormer en Engewormer

[1 t/m 37](#) Betreft gehele inventaris

Kerken

0740 Archief Doopsgezinde Gemeente Middelle en Axwijk, 1735 - 2015

114. Besluiten van de Commissaris van de Provincie Noord-Holland in houdende de afwijzing op het verzoek om ontheffing van de grondbelasting voor het jaar 1940 wegens inundatie van de percelen land, 1941.

0533 Archief Hervormde Gemeente Purmerend, 1611-2007 (in bewerking)

- 70-1 Liturgieën (eenmalig), 1945-1983.
NB: incompleet. Inclusief pamflet met aankondiging voor een dankdienst voor de bevrijding mei 1945 met de predikanten uit de Evangelisch-Lutherse Kerk, de Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerk.

- 382 Hulp aan Amsterdam en Nijmegen, 1944.

0552 Archief Sint Joannes de Doper te Westbeemster in de Beemsterpolder, 1636-1999

- 176 Oorlogsbescheiden, op datum uitgezocht-brieven, kranten bisdom, correspondentie, 1941-1945.

Verenigingen en stichtingen

1149 Documentatie Beemster afkomstig van Betje Wolff museum, 1720-1962

- 16 Kasboek van A.J. Wittebrood, timmerman en aannemer aan de Nekkerweg 45 te Beemster, 1940-1962.

1635 Archief en documentatie Vrijwilligersgroep en gidsengroep van het Fort bij Spijkerboor, 1880 – 2017

Vele inventarisnummers onder de volgende twee rubrieken:

- 300 Gevangenis, 1928 – 1951.

- 400 Tweede Wereldoorlog, mobilisatie 1940 en inundatie 1940, 1944.

1275 Archief Vereniging Oud Edam, 1943-2003

248. Stukken betreffende: De Inundatie polder De Zeevang voorjaar 1944, De Ruilverkaveling De Zeevang, jaren 1950, Kaarten van de Polder De Zeevang 1914 no. 48128, 1957, 1944-1957.

0512 Archief Winterhulp Nederland te Edam, 1940-1941

- 1 Diverse correspondentie (1/2 doos), 1940-1941.

0397 Archief Winterhulp Nederland te Monnickendam, 1942-1944

Van dit archief is nog geen inventaris gemaakt of de inventaris is nog niet in het systeem beschikbaar. Raadpleeg de studiezaalmedewerker.

1436 Archief Jan van Egmond College, Rijks Scholen Gemeenschap, Purmerend, 1921-1996

Geen inventarisnummers toegekend, zoek in de inventaris naar:

- Stukken betreffende lesroosterwijzigingen in verband met oorlogsomstandigheden, 1940-1946.
- Stukken betreffende de uitvoering van richtlijnen tijdens de bezetting ten aanzien van de leermiddelen, 1940.
- 'Enquêteformulier' inzake de invloed van de bijzondere omstandigheden in 1940 op het v.h.m.o, 1940.
- Stukken betreffende beantwoording van vragen van inspecteurs inzake de wijziging van leerstof en eindexameneisen, 1941.
- Staten houdende opgaven van door leerlingen aan te schaffen boeken en andere leermiddelen, 1945-1946.
- Stukken betreffende de vordering van het gebouw, 1940-1943.
- Circulaire aan de reünisten inzake het nabestellen van foto's en de uitnodiging tot het bijwonen van de onthulling van de gedenkplaat voor de oorlogsslachtoffers, 1946.

0540 Vereniging van Hervormde Diaconieën De Rusthoeve te Purmerend, 1933-1979

- 54 Stukken betreffende het verzoek aan de leden van de Vereniging van Hervormde Diaconieën De Rusthoeve om medewerking tot de verkrijging van brandstof en voedingsmiddelen voor de bewoners, 1945.

Bibliotheek Waterlands Archief

Boeken over de Tweede Wereldoorlog in Waterland

- [E/3/55](#) De belangrijkste gebeurtenissen te Purmerend gedurende den Wereldoorlog, Wolf, G. de en M. Oortwijn, Purmerend 1980
- [D/2/35](#) Bram Kemp, Klaas Kemp, Joost Jonker (red), Beklemmende jaren. Kroniek van Wormer in de Tweede Wereldoorlog, Wormer 1988
- [G/2/97](#) Nienhuis, C.G. Oorlogsherinneringen, 1940-1945, Monnickendam (uitg. eigen beheer) 1989
- [F/1/19](#) Brug, W.A. Hun naam leeft voort...! Oorlogsslachtoffers verleenden hun naam aan straten en gebouwen Alphen a/d Rijn, 1989
- [D/6/38](#) Koster, Ben en Ruud Luiks Verzet verwoord: herinneringen aan oorlog en verzet in Waterland, 1940-1945, Purmerend 1990
- [F/1/32](#) en [H/1/37](#) Wals, Lzn, Lourens W. Toen... 1935-1945, crisis, oorlog, vrede: tekenende verhalen uit de Noord Landsmeer 1989
- [G/2/98](#) Biesheuvel, G. (red., m.m.v. J. en K. Nierop, verzameld door C.G. Nienhuis) De laatste loodjes, Fotokopieën van door geredigeerde gestencilde velletjes uit het laatste oorlogsjaar Monnickendam 1980
- [H/2/2](#) Winkel, Lydia, herzien door Hans de Vries De Ondergrondse pers, 1940-1945 ('s Gravenhage 1954) 1989
- [H/3/28](#) Annegarn, Irene, Wim Keizer en Hanneke Overdijk (samenst.) Twee glazen champagne en drie gebakken boterhammen: Noord-Holland in 1945, de laatste oorlogsmaanden en daarna Alkmaar, 1994

- [G/4/69](#) Brederode, Pieter van, met tekeningen van Peter Dorleijn
In ons isolement lag onze veiligheid (betreft Marken)
Zonder plaats, zonder jaar
- [H/2/52](#) Hofwegen, J. van (eindred.) m.m.v. Dirk Huisman, Jan ten Cate, Ruud Luiks e.a.
Tussen twee meidagen: Purmerend in de oorlog, 10 mei 1940 – 5 mei 1945
Purmerend 1995
- [G/3/101](#) Comité 50 jaar Bevrijding Middellie
Middellie 50 jaar bevrijd
Middellie (uitg. eigen beheer), 1995
- [I/3/54](#) Tiny Kuiper
Gouden oorlogsherinneringen
Landsmeer (uitg. eigen beheer), 1995
- [C/2/38](#) Vries, D. de; tekeningen M. Oortwijn en J. Sanders
Laarzen in de marktstad, Purmerend en omgeving onder Duitse bezetting
Purmerend, 1947
- [J/4/1](#) Besseling, Erik
Rachel's kinderen: Joodse inwoners in Edam, 1937-1945
Edam, 2002
- [L/4/26](#) Ligtfoot, Pim
'Ik heb een heel tijdje niets van me laten horen': joden in de Zaanstreek
(1940-1945)
Wormer, 2007
- [D/3/8](#) Bootsman, Kees
Volendam: hoe arm het was... en hoe ver
Purmerend 1977
- [D/2/22](#) Veltrop, J.
Herinneringen aan Oud-Monnickendam 1900 – 1945
Monnickendam, 1975

DOCUMENTATIE

0966 Documentatie: Krantenknipsels over de Tweede Wereldoorlog

HET AANVRAGEN VAN STUKKEN KAN ALLEEN WORDEN GEDAAN IN DE STUDIEZAAL VAN HET WATERLANDS ARCHIEF. Van dit archief is nog geen inventaris gemaakt of de inventaris is nog niet in het systeem beschikbaar. Raadpleeg de studiezaalmedewerker.

1335 Documentatie: Oorlog en bevrijding Purmerend, 1968-2002

HET AANVRAGEN VAN STUKKEN KAN ALLEEN WORDEN GEDAAN IN DE STUDIEZAAL VAN HET WATERLANDS ARCHIEF. Van dit archief is nog geen inventaris gemaakt of de inventaris is nog niet in het systeem beschikbaar. Raadpleeg de studiezaalmedewerker.

1345 Documentatie: Tweede Wereldoorlog

HET AANVRAGEN VAN STUKKEN KAN ALLEEN WORDEN GEDAAN IN DE STUDIEZAAL VAN HET WATERLANDS ARCHIEF. Van dit archief is nog geen inventaris gemaakt of de inventaris is nog niet in het systeem beschikbaar. Raadpleeg de studiezaalmedewerker.

1474 Documentatie verkregen van Waterlandse Gemeenten

De toegang is aangemaakt in een Access bestand. Dit bestand is op te vragen bij T. Mooijer de bibliothecaris van het Waterlands Archief. Stuur een [e-mail](#) voor overleg.

(Nog zonder toegangsnummer) Collectie Andries de Vries

Plakboeken met afbeeldingen van affiches, foto's, krantenberichten etc. over de Tweede Wereldoorlog, vooral Beemster en directe omgeving.

HET AANVRAGEN VAN STUKKEN KAN ALLEEN WORDEN GEDAAN IN DE STUDIEZAAL VAN HET WATERLANDS ARCHIEF. Van dit archief is nog geen inventaris gemaakt of de inventaris is nog niet in het systeem beschikbaar. Raadpleeg de studiezaalmedewerker.

Overige Documentatie:

De documentatie van het Waterlands Archief wordt nog geïnteriseerd. Deze lijst wordt nog geactualiseerd.

Vraag de studiezaalmedewerker of stuur een [e-mail](#) voor overleg over raadpleging.

Doos 130: Documentatie Tweede Wereldoorlog:

-Krantenknipsels e.d.

-Doos 131: Doos met stukken betr.de Tweede Wereldoorlog

- Algemeen, Noord-Holland en Waterland algemeen
- Bekendmaking over vernieling of beschadiging (Seyss-Inquart)
- Bevelschrift
- 2 mouwbanden Srasen-Erlaubnis
- Boekje landverraders
- Aantekeningen oorlog in Waterland
- Verordeningenblad voor het bezette Nederlandsche gebied
- Stad en land, een grote gemeenschap
- Een beroep op het gezonde verstand, de geestelijke crisis
- 26.379 vrouwen en kinderen (Boekje)
- Rede van Adolf Hitler over den schuld aan den oorlog van Fr. D. Roosevelt
- Rede van Dr. Seyss-Inquart voor de N.S.D.A.P.
- Div. krantenartikelen
- Formulieren voor bestelling op abonnement op "De Unie"
- Extra Editie van "De Ploeg" voor propagandisten v.d. Ned.Unie in N-H
- Wij gaan op huisbezoek, wenken van de Nederlandsche Unie
- De Unie van de Nederlandsche Unie
- Gewestelijke kroniek "Noord-Holland"
- Naar het nieuwe land
- Circulaire No.141
- Rondschrijven
- Je Maintiendrai
- Je Maintiendrai, Nederland bevrijd
- Proclamatie, Nederland herwint zijn vrijheid
- Verdrukt en bevrijd, 10 jr. herdenking bevrijding
- Kranten, verschenen direct na de bevrijding
- Krantenartikelen over de februaristaking
- Krantenartikelen over Dr. Seyss-Inquart
- Radiorede van Dr. Seyss-Inquart
- In de oorlog ontstane periodieken, zoals: Christofoor en Ons Volk

Doos 132: Collectie C. Visser o.a. ook Tweede Wereldoorlog

Doos 133: Collectie Visser, 1e en Tweede Wereldoorlog en diversen

- Voedingsbonnen en brandstofbonnen en 2e Distributiestamkaart
- Duitsche Meeningen over de Britsche Politiek (boekje)
- Documenten over de laatste fase van de Duitsch-Poolse Crisis

- Amerika en Engeland op z'n smalst
- Generaal Botha en Generaal Smuts
- De beschermer der kleine naties
- Waarvoor Groot-Brittanië strijdt
- De laatste akte in België's Wereldtragedie
- Het Belgische episcopaat aan het Duitse episcopaat
- Paraat, orgaan van de Partij van de Arbeid
- Aantreden, orgaan v.d. Ned.Ver. van ex-politieke gevangenen uit de
- Bezettingstijd
- Aantreden, orgaan v.d. Ned.Ver. van ex-politieke gevangenen uit de
- Aantreden, orgaan v.d. Ned.Ver. van ex-politieke gevangenen uit de
- Duits noodgeld en Oostenrijks/Hongaarse Kronen
- Brochures en tijdschriften over de vredesbeweging, o.a.:
- De Folterstad in het Hongerdal
- De rooftocht in Abessinië
- De rooftocht in Abessinië
- De wereld in slagorde
- De zwendel van Munchen
- De waarheid over de bolsjewieken
- Ik zal het nooit weer doen
- De gruwelen in Spanje, Hongarije, Amerika enz.
- De samenzwering tegen het Wereldvakverbond

Doos 134: Purmerend, oorlog en bevrijding

- Levensmiddelendistributie
- Levensmiddelendistributie
- Nieuwsbulletins
- Bevrijding en bevrijdingsfeesten
- beëindiging gaslevering

Doos 135: Collectie Abercrombie

- Concentratiekampen van de SS tijdens de Tweede Wereldoorlog
- De bevrijding van Nederland
- De werkzaamheden van de illegale werker P.Schouten bij de ondemijnde
- Waterlandse zeedijk
- Krantenartikel over Teengs Gerritsen, verzetsverhaal, deel 3
- Uitvaartliturgie voor Hendrik Schilder Klaaszoon, drager v/h verzetskruis
- De hel van Doesburg
- Open Brief tot Generaal Seyffardt, Radio Oranje
- Terug uit de Hel van Buchenwald
- Wiet Abercrombie keek in loop Duits wapen
- Juliana 80 jaar
- Verzetskruis, ereteken ook aan Duitse ex-militairen uitgereikt
- Wat weet de jeugd van de Tweede Wereldoorlog, jubileumnummer Het Parool
- Juliana 25 jaar Koningin der Nederlanden
- Krantenartikel over Teengs Gerritsen, verzetsverhaal, deel 6
- Opsomming gebeurtenissen net voor en in de Tweede Wereldoorlog

- Verzet Hannie Schaft in de Tweede Wereldoorlog
- Ds. Frits Slomp vecht nog altijd tegen de dictatuur, krantenartikel
- Oorsprong van verzetskrant na 50 jaar in het museum
- Een oorlogsdrama: NSB-burgemeester Purmerend geliquideerd
- Oorlogstijd Wilhelmina in Beeld
- D-Day herdenking Special
- Het wordt nooit meer als voor de aanslag
- Een nieuwe invasie stormt af op de stranden van Normandië
- Februarikrant '89: Herdenkt de Februaristaking

- Truus Menger mag monument maken(nagedachtenis Hannie Schaft)
- Ik was net 16 toen ik die Amerikaan vond
- Gesina van der Meulen, indrukwekkende vrouw
- Pleidooi voor de beëindiging van levenslang Twee van Breda
- Verzetsman Jan Schouw zou het morgen wee doen
- De moffen zonden hun een zee van kogels na
- Dag van het verzet(40 jaar geleden)
- De verraderlijke rol van Dubbelspion Bert Brune
- Gevallen in de strijd tegen de vijand
- Verzetslaan in de Purmer eert helden van de oorlog
- Verboden voor Joden
- Urker mannen overleefden allen het oorlogsgeweld in Duitsland
- Mededeling 40 jaar geleden: H.M. Kon. Wilhelmina aan de Binnenlandse strijdkrachten
- Gemeente hielp braaf mee aan joodse ghetto

Doos 136:Collectie Abercrombie + A1272

- Panorama ontmaskert Nederlandse oorlogsmisdadigers
- Panorama ontmaskert Nederlandse oorlogsmisdadigers
- Verzet tegen onderscheiding Zünder nergens op gebaseerd
- Slag bij Rustenburg in Stompvoren herdacht
- Brochure Verzetsmuseum Friesland
- Sandor Baracs: Ik moest de Nazi's bestrijden
- Sally Noach deed wat gedaan moet worden
- Afscheid van Sally Noach
- Rouwadvertentie Sally Noach
- Voormalig verzetsman Bob Houwen overleden (69 jr.)

- Onderscheidingen 37 jaar na de bevrijding uitgereikt aan v.d.Burg, Mw.Wagenaar-Mijts en
- Ex-verzetsman Tom Rot overleden(73)
- "Zwarte Jan" Budding begraven
- Monument voor Mauthausen
- Het Portret van Hans Teengs Gerritsen
- Uitreiking van de Verzetsherdenkingskruizen
- Gedicht Verzetsherdenkingskruis (postuum uitreiken aan: C.J.K.Hageman

- Verzetshedenkingskruis
- Rouwadvertentie Dirk Adrianus Jacob Sloof
- Jan Ras postuum onderscheiden
- Veertig jaar geleden bouwden de Nederlanders en de bunkers van de Atlantikwall, Rudi Rolf
- "Red Devils" vallen uit de lucht
- In memoriam Nicolaas G. Apeldoorn O.P. (Victor)
- Van Willem de zwijger tot Willem de parmantige
- De duistere gangen van justitie na de oorlog
- Mouwwikkel Oranje
- Oorlog onvermijdelijk bij gemis aan atoomenergie
- De ballade van de ter dood veroordeelden
- Appèl aan de jeugd, bij gelegenheid v/h 40jr. bestaan v/h voormalig verzet
- Het echte geheim van Putten(zwijgplicht)
- Herdenking van de gevallen van het verzet in Limburg
- Bergen-Belsen niet overleefd
- Verzetsmuseum Amsterdam
- Vlucht naar Zweden van kantoorbediende, via koksmaat op kolenboot
- Naar vlieger bij de Royal Air Force
- Werkgroep IJ-pleijn, herdenking Joodse werknemers Hollandia-Kattenburg
- Verzetsmuseum Amsterdam
- Straatnaam voor verzetsman Pieter van Heijninge
- Weerzien met Westerbork
- Het oorlogsgedenkteken op het Damterrein
- Basis, 18e jaargang
- Mijn vader huilde op 4 mei en dat heeft diepe indruk op me gemaakt
- Van illegale Nieuwsbrief tot legaal dagblad
- Hannie Schaft, gefusilleerd 17-04-1945, 23 jaar oud
- Het Parool
- Verzet hoort stem van de beul
- Kennedy's laatste tocht
- Explosieve erfenis Amsterdams verzet
- Een beeld van verzet als waarschuwing(Hannie Schaft en Truus Menger)
- Aagje en Anton Ham onthullen naambord Verzetslaan Purmer
- Joods verzet niet bestaan? Een legende!
- Frans Offenbergh overleefde het concentratiekamp
- Pamflet: Protesteert tegen de afschuwelijke jodenvervolgingen
- Dodenherdenking? Ja!
- Herdenking en bezinning
- Raadsels rond dood verzetsman: Krijn Breur
- Duitse Verzetsheld Badrian, oorlogsmisdadiger voor ons
- Verzetsmuseum Amsterdam
- De wekelijkheid over een jager op grof wild
- Gedicht Hongertocht
- Fascisme en illegaliteit in de Zaanstreek
- Declamatie
- Die nacht in die cel, erger kan niet

- Onthulling Monument Nieuwendam
- Is fascisme een gevaar of gezeur?
- Jan Brasser: onverzettelijk in het verzet
- Wat weet scholier af van 1940-1945
- Nazi-Duitschland stort roemloos ineen
- Wiet Abercrombie hield halve provincie droog
- De ramp bij Hollandia Kattenburg(11-11-1942)
- Herdenkingsmonumenten in Zaanstad
- Boek over concentratiekamp Schoorl is een jarenlange speurtocht geweest
- Verzetsstrijder Peter Tazelaar overleden(73)

Doos 137:Collectie Abercrombie

- Genootschap Engelandvaarders
- Pauselijke onderscheiding Hein Schilder(Pro excesia)
- Diverse nummers "De Wacht" (weekblad voor de gemobiliseerde weermacht en het Nederlandse Volk
- Diverse stukken 1940-1945
- Het misverstand rond de geboren onschuld van Wiet Abercrombi
- Jubileumnummer De Typhoon 40 jaar
- Krantenartikel: het eerste paroolproces
- Weekblad voormalig verzet: 28-11-1958 en complete jaargang 1959
- Voormalig Verzet Nederland
- Geestelijk Weerbaar

Doos 138: Collectie Abercrombie

- Herdenking landing in Normandië(6 juni 1949)
- In de greep van de vijand
- Operatie Market-garden
- In de zomer bloeiden er klaprozen
- Uittreksel van boekje Noord in de Oorlog
- Verlegen heldin, krantenartikel Het Parool(PS)
- Gedicht cel-droom van H.M. van Randwijk
- Herinnering aan luchtoorlog 1940-1945(Amerikaans bezoek aan museum Midwoud)
- Vergeldingsactie: De verzetsgroep doodt zijn eigen aanvoerder
- Verzetsman dr. Hans Hers overleden
- Drie Tsjechen overleefden zes dagen dobberen op de Noordzee
- Hij had al veertig jaar moeten zitten(proces Barbie)
- Oranjemarechaussee: uniform als dekmantel
- Joods verzet: onjuiste geschiedschrijving
- Speurtocht naar chauffeur(Fred Steen)
- Eindhoven: parachutist van de prins bij het BNV
- Hoe Duitse joden ontsnappingen uit Westerbork organiseerden
- Historische vervalsing
- Het ultieme isolement van de Jodenster
- Het England-Spiel maakte ook in Limburg slachtoffers

- Iets over drs. F.van Teixeira, De Unilever, een reis naar Mussolini
- Rob de Vries: Leven vol idealisme, bij de dood van een onverzettelijk strijder
- Interview met Amand Blau, een oud-strijder uit de slag om de Ardennen Vrijheid
- Het drama van Rustenburg en Houtlust
- Jim van der Gaag: Helden mogen vechten, maar niet terugkomen
- Bewijs van deelname aan de nationale herdenking
- Uitnodiging onthulling monument Hannie Schaft
- Jubileumkrant 25 jarig ambtsjubileum Koningin Juliana
- Prins Bernhard ontvangt ex-piloot Frank Dell
- Basis , tweewekelijks orgaan van de Stichting Geestelijke Weerbaarheid
- Orde van de Nationale Bevrijdingsdienst
- Reünie oud verzetstrijders "De Biesboschvaarders"
- Dankbetuiging aan Abercrombie St. Gedenkteken Slachtoffers Englandspiel
- Herdenking van Prinses Wilhelmina (moeder van het verzet)
- NFR/VVN kontakt
- Trouw (nieuws van de fronten)
- KP-Waterland saboteerde de Duitse springladingen in de Waterlandse Zeedijk
- NFR/VVN kontakt
- Verzetsmuseum bulletin
- Straf na Februristakingen werkt levenslang door
- Van massale emigratie tot vernietiging
- Zaanse illegaliteit kraakte 40.000 kilo suiker
- Samenstelling Nationaal Comité Verzetsherdenkingskruis
- Verzetsmuseum bulletin

Doos 140: Collectie Abercrombie

- Rede van Pater Freek op 4 mei 1980 in de Grote Kerk te Edam
- Cees Honkoop: Hij wordt toch doodgeschoten
- Basis, 12e jaargang,nr.11
- Na de Hitler-golf beleeft Duitsland nu een Pruisen-storm
- Bij de viering van de tachtig leeftijd van Agie Schilder-Klouwer
- Verhaal van de Engelandvaarders een grote tragedie
- Onder het mom van barmhartigheid werden oorlogschandalen
- In de doofpot gewerkt(Menten)
- Madelon de Keizer over geschiedenis Tweede Wereldoorlog
- Basis, 12e jaargang,nr.13
- Overijs verzetsman ontkwam aan de Gestapo: Jan Walsma: ik onder de
- NFR/VVN kontakt
- Storm over een vissersdorp
- Nazi-jager Simon Wiesenthal (83)werkt tegen de tijd
- Majoor Bosshardt kende geen gevaar
- Ds.G.Roukema: vijftig jaar zorg voor verzet
- NFR/VVN kontakt
- NFR/VVN kontakt
- Nederland kwam totaal berooid uit de oorlog

- Bevrijding Dachau: Dante's hel verbleekte
- Opgej. gevangenen uit Auschwitz: als we maar niet sterven aan die soep
- Herdenking van het Verzet in Limburg
- Artikel over Hannie Schaft
- Duitsers werkten mee bij onschadelijk maken van springlading